

Pokojninsko varčevanje

25.000 ljudi iz skladov dvignilo več kot 120 milijonov evrov

Tomaž Modic

Iz slovenskih pokojninskih skladov je lani 25.000 ljudi dvignilo več kot 120 milijonov evrov. K sklenitvi (pospešenih) rent so medtem prepričali nekaj več kot 4000 zavarovancev. Letos so spet pričakovana nekoliko višja izplačila.

Pokojninski skladi so lani po prvih ocenah izgubili več kot 120 milijonov evrov. Za izstop iz drugega stebra in dvig privarčevanih sredstev se je namreč odločilo okoli 25.000 ljudi. Na njihovih osebnih računih se je po desetih letih nabralo v povprečju za 5000 evrov.

Najslabše so jo odnesli v Moji Naložbi, kjer so v dveh letih pred tem beležili manj kot 3000, samo v lanskem letu pa skoraj 5700 izrednih izstopov. Izplačali so 26 milijonov evrov. Za primerjavo, v najmanjši od treh pokojninskih družb imajo trenutno okoli 31.000 zavarovancev. V Skupni so medtem malo manj kot 4600 zavarovancev nakazali približno 30 milijonov evrov, v Prvi osebni zavarovalnici pa 4300 zavarovancev dobrih 14 milijonov evrov. Enega večjih osipov je doživela še Pokojninska družba A. Izgubili so 3800 zavarovalnih polic in z njimi 19 milijonov evrov.

Čeprav je vrednost izplačil malce nad napovedmi, so številke bistveno nižje kot v letih 2011 in 2012, ko so skladi začeli s prvimi izplačili in so od 70 do 80 tisoč zavarovancev po pričakovanju nakazali med 400 in 500 milijonov evrov. Upravljalci skladov pou-

darjajo, da je to odraz boljšega zavedanja o nujnosti varčevanja za dodatno starostno pokojnino, vendar so nižja izplačila skorajda izključno posledica ugodnejše dinamike vključevanja varčevalcev v sklade. Kljub vsemu se v zadnjem času neprimerljivo več ljudi odloči za pokojninsko rento.

Upravljalci skladov so lani k sklenitvi rent prepričali dodatnih 4100 zavarovancev. Najbolj »uspešni« so bili v Modri zavarovalnici (1378), kjer za dodatno pokojnino varčuje 205.000 (nekdanjih) javnih uslužbencev, Prvi osebni zavarovalnici (883), Zavarovalnici Triglav (neuradno okoli 650), Skupni (609) in Pokojninski družbi A (405). Vsak od njih je v povprečju privarčeval približno 7300 evrov. Rastoče število rent je zagotovo posledica uveljavitve pospešenih rent, s katerimi posameznik sredstva izčrpa v obdobju do desetih let, s tem pa se tudi izogne visoki obdavčitvi (25-odstotna dohodnina). Takšna rešitev je tudi v interesu upravljalcev skladov, saj lahko še nadaljnjih nekaj let upravljajo s tem denarjem in si od njega trgajo majhno provizijo.

Čeprav se je od začetka leta 2011 za enkratni dvig sredstev odločilo že 100.000 ljudi, se to dosti manj pozna

na skupnem številu zavarovalnih polic. Konec decembra lani je bilo namreč v drugi steber vključenih 540.000 ljudi, v kar so vključeni tudi dodatni individualni pokojninski načrti, tako da je lahko nekaj tisoč varčevalcev vključenih dvojno. Konec leta 2010 so imeli pokojninski skladi dobrih 580.000 zavarovalnih polic, kar dodatno potrjuje navedbo, da so se varčevalci po enkratnem dvigu sredstev (in plačilu visokega davka) ponovno vključili v zavarovanje in nadaljevali z vplačevanjem premij.

Kljub vsemu se skladi zaradi množičnih izstopov že nekaj let sproti praznijo oziroma zavarovancem izplačujejo toliko sredstev, kot dobijo vplačanih premij. Če so pred izbruhom finančne in gospodarske krize beležili letni prirast sredstev v upravljanju v višini od 200 do 300 milijonov evrov, se je ta po januarju 2011 praktično ustavil. Sredstva, ki so jih zavarovanci vplačevali v pokojninske sklade, so se torej v določenem obdobju preko izplačil skorajda v celoti preusmerjala v zasebno potrošnjo in v proračun, saj so ob izstopu plačali 25-odstotno dohodnino. Konec lanskega leta so imeli sicer skladi v upravljanju za skoraj 2,3 milijarde evrov premoženja.

Za letošnje leto se pričakuje precej višja izplačila kot v lanskem letu, vendar še vedno nižja kot v rekordnem letu 2012. Vsega skupaj bi lahko pokojninski skladi v enkratnih zneskih in v obliki prenosov sredstev v rentne sklade izplačali do 200 milijonov evrov. *

Poslovanje pokojninskih skladov – četrto četrtletje 2013

Podatki: pokojninske družbe, banke, zavarovalnice in Kapitalna družba

	3-mesečni (okt.-dec. 2013)	Letni	Triletni	Petletni	Petletni zajamčeni donos	Povprečna mesečna premija (v EUR)	(Aktivni) zavarovanci	Δ glede na konec septembra	Vrednost premoženja (v mio. EUR)	Δ glede na konec septembra
Abanka (All)	1,23 %	1,97 %	3,93 %	15,44 %	9,80 %	*52,1	3.058	113	18,8	0,3
Adriatic Slovenija	2,79 %	n.p.	6,28 %	13,34 %	11,94 %	31,3	2.297	72	5,9	0,3
Banka Koper	1,17 %	0,72 %	2,70 %	10,01 %	9,36 %	Okrog 60	5.305	-171	28,4	-0,1
Generali (Leon)	2,51 %	3,62 %	9,21 %	20,96 %	11,95 %	75	4.432	19	25,2	1,3
Kapitalska družba (SODPZ)	2,67 %	3,68 %	12,24 %	25,77 %	11,97 %	106,2	44.862	171	539,3	25,6
Modra zavarovalnica (KVPS)	1,24 %	1,94 %	8,69 %	23,18 %	9,78 %	94,9	27.725	12	149,6	4,8
Modra zavarovalnica (ZVPSJU)**	0,70 %	2,73 %	11,84 %	25,51 %	9,78 %	***6,6	205.531	436	646,7	6,9
Moja Naložba	-0,54 %	1,14 %	5,56 %	12,50 %	11,93 %	76,1	30.994	-362	101,0	-4,5
Pokojninska družba A	0,46 %	1,69 %	7,30 %	15,11 %	9,80 %	62	39.577	77	186,5	-0,9
Probanka (Delta)	0,64 %	0,12 %	n.p.	n.p.	n.p.	n.p.	n.p.	n.p.	n.p.	n.p.
Prva osebna	do -0,65 %	do 1,04 %	do 5,26 %	do 12,68 %	do 11,4 %	49,3	79.800	1.790	227,5	1,5
Skupna	do -0,09 %	do 1,01 %	do 5,04 %	do 13,37 %	do 9,8 %	62,5	61.183	-702	217,8	-7,1
Zavarovalnica Triglav	2,36 %	2,52 %	8,65 %	17,35 %	9,80 %	71,9	33.842	-274	151,4	3,8

* gre za kolektivni pokojninski načrt ** podatki o donosih so na 16. koledarski dan v mesecu *** z dogovorom o varčevalnih ukrepih so se premije v drugi polovici leta 2013 znižale za 80 odstotkov

V tabeli so zajeti podatki o pripisani donosnosti, torej o dejanskem donosu, ki ga dobi zavarovanec na vplačana sredstva in je odvisen od uspešnosti upravitelja ter višine stroškov.